

ЩО В РУЦІ У ФЕМІДИ

Наступного дня була неділя. Улюблений день Дані. Але сьогодні все пішло шкереберть. З дитячої лунав галас, щось гриміло та падало. Навіть щільно зачинені двері не змогли заглушити дитячі голоси, які відчайдушно сперечалися між собою.

– Я маю право на навчання! – голосила Неля. –
Негайно припини стрибати по кімнаті!
Ти мені заважаєш!

– А я маю право на відпочинок! – вперто стояв на своєму Даня і продовжив свій шалений забіг по дитячій, який він називав «ранкові вправи». На гвалт прийшли заспані батьки – подивитися, що відбувається.

– Це він!

– Це вона! – як завжди перекрикуючи один одного почали скаржитися діти.

У Нелі свої порядки: спочатку стукати, а потім входити. Не відволікати розмовами, якщо слухає музику. Чужий телефон не чіпати за жодних обставин! Неля вимагає, щоб ці правила беззаперечно виконувалися.

«Порядок – це коли знаєш чого чекати, – думав Даня. – Наприклад, після неділі буде понеділок, а після зими настане весна, а після другого я піду в третій клас».

– Мама каже, що порядок – це коли всі речі на своїх місцях, – промовив Даня, піднімаючи три шкарпетки з підлоги. – Тут все зрозуміло. А якщо думати не про речі, а про людей? Як люди між собою домовляються? Як водій автобуса знає, куди йому їхати? Чому перш ніж взяти морозиво в магазині, за нього треба заплатити гроші? Чому дорослі ходять на роботу, а діти – ні?

Таких «чомучок» у Дані була ціла купа. Він завжди шукав того, з ким можна поговорити про все, що його цікавить – з друзями у дворі, з учителькою в школі.

Тато уважно подивився на них і одразу припинив всі сутички спитавши:

– Ви знаєте, що тримає в руках Феміда?

– Хто?

– Що?

– Феміда – давньогрецька богиня правосуддя, – відповів тато, сідаючи на килим у дитячій. Діти уважно дивилися на нього, напруження у кімнаті згасало.

– Книгу? – спитав Даня.

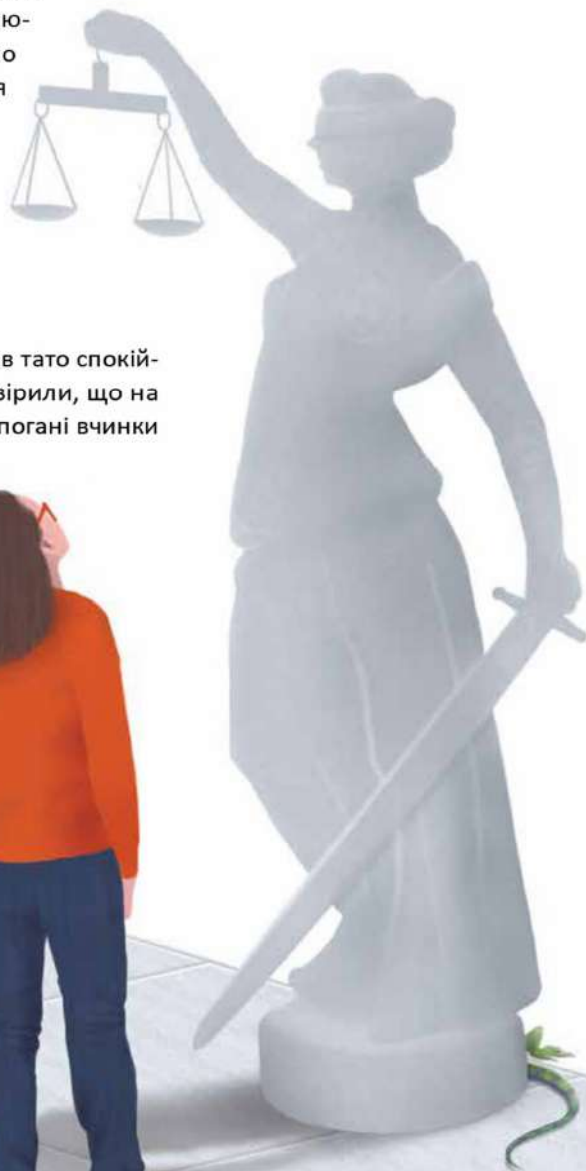
– Сувій пергаменту? – припустила Неля.

– М'яч?

– Ти зовсім того?

– Сама така!

– Феміда тримає... ваги, – почав тато спокійним голосом. – Прадавні греки вірили, що на своїх вагах вона важила добрі та погані вчинки людей.

Прошли століття і Феміда стала символом всіх судів. Суди потрібні тоді, коли люди не можуть домовитися між собою самостійно.

– От як ви з Нелею зараз, – вставила мама, виразно дивлячись то на сина, то на доньку.

– Сподіваюсь, наші діти знайдуть спільне рішення, – промовив тато. – А в інших випадках потрібен *суд*, який вирішує суперечки між людьми. У суді представляють та захищають права людей адвокати. Якщо ж справа кримінальна і людину судять за злочин, то *прокурор*, навпаки, звинувачує перед судом того, хто вчинив злочин. *Суддя* ж вислуховує обидві сторони і приймає рішення, спираючись на закон. Наприклад, ти, Даню, подорослішав і вирішив побудувати власний будинок. Найняв будівельників, заплатив їм за роботу, а вони зробили неякісний фундамент, через що по стінах пішли тріщини. Хіба буде затишно жити в такому будинку? Звісно, що ні. Тоді ти можеш подати позов до суду, щоб згідно закону будівельники компенсували витрати на будівництво або повернули гроші, або зробили новий ремонт, або перебудували будинок. Зрозуміло?

Даня кивнув.

– Суд – це місце, в якому люди можуть визначити за законом хто правий, а хто – ні, – вів далі тато. – І як ви здогадалися, закони підтримують рівновагу в суспільстві, зобов'язуючи ставитися відповідально до своїх дій. А тому, крім прав, які кожен із вас має, ви маєте обов'язки.

Обличчя дітей змінилися. Які ще обов'язки?

